

PHÂN LOẠI VĂN BẢN THEO PHONG CÁCH CHỨC NĂNG NGÔN NGỮ

KẾT QUẢ CẦN ĐẠT

Nắm được cách phân loại văn bản theo phong cách chức năng ngôn ngữ để vận dụng vào đọc - hiểu văn bản và làm văn.

1. Do mục đích, nội dung và nhân vật giao tiếp khác nhau nên các văn bản hết sức đa dạng. Mỗi loại văn bản có những đặc điểm riêng. Để nắm vững các yêu cầu tạo lập văn bản, cần tìm hiểu đặc điểm của mỗi loại văn bản.

Có nhiều cách phân loại văn bản, theo những tiêu chí khác nhau :

- Theo phương thức biểu đạt
- Theo thể thức cấu tạo
- Theo độ phức tạp về hình thức và nội dung
- Theo phong cách chức năng ngôn ngữ, v.v.

Sau đây chỉ giới thiệu cách phân loại theo phong cách chức năng ngôn ngữ.

2. Chức năng làm công cụ giao tiếp là chức năng quan trọng nhất của ngôn ngữ. Khi thực hiện chức năng này, thích ứng với mỗi lĩnh vực và mục đích giao tiếp cụ thể, ngôn ngữ tồn tại theo một kiểu diễn đạt nhất định. Mỗi kiểu diễn đạt đó được gọi là một *phong cách chức năng ngôn ngữ*.

Theo phong cách chức năng ngôn ngữ, văn bản được chia thành các loại sau :

a) Văn bản theo phong cách ngôn ngữ sinh hoạt, gọi tắt là *văn bản sinh hoạt*. Ví dụ : lời nói hằng ngày, thư từ, ghi chép cá nhân, v.v.

b) Văn bản theo phong cách ngôn ngữ hành chính, gọi tắt là *văn bản hành chính*. Ví dụ : các văn bản pháp luật, các quyết định, biên bản, v.v.

c) Văn bản theo phong cách ngôn ngữ khoa học, gọi tắt là *văn bản khoa học*. Ví dụ : các công trình nghiên cứu khoa học, luận án, luận văn, các bài học trong sách giáo khoa, giáo trình, v.v.

d) Văn bản theo phong cách ngôn ngữ báo chí, gọi tắt là *văn bản báo chí*. Ví dụ : các tin ngắn, tin tổng hợp, các phóng sự, v.v.

đ) Văn bản theo phong cách ngôn ngữ chính luận, gọi tắt là *văn bản chính luận*. Ví dụ : lời kêu gọi, các bài nghị luận, bình luận, v.v.

e) Văn bản theo phong cách ngôn ngữ nghệ thuật, gọi tắt là *văn bản nghệ thuật*. Ví dụ : thơ, truyện ngắn, tiểu thuyết, v.v.

LUYỆN TẬP

1. Tìm một số ví dụ cụ thể (tên văn bản, tên tác phẩm,...) cho mỗi loại văn bản được phân chia theo phong cách chức năng ngôn ngữ. Ghi vào vở theo mẫu sau :

Loại văn bản	Ví dụ
Văn bản sinh hoạt	
Văn bản hành chính	
Văn bản khoa học	
Văn bản báo chí	
Văn bản chính luận	
Văn bản nghệ thuật	

2. Sưu tập một số văn bản hành chính (*quyết định, báo cáo, biên bản,...*) và cho biết những điểm chung về cấu tạo của chúng.

3. Hãy viết đơn xin học một môn nào đó ở câu lạc bộ thể thao (cầu lông, bóng bàn, cờ vua,...) và chỉ ra cấu tạo của văn bản ấy.

4. Bài *Tổng quan nền văn học Việt Nam qua các thời kì lịch sử* và bài *Khái quát văn học dân gian Việt Nam* thuộc loại văn bản nào ? Thử nhận xét thể thức cấu tạo của hai văn bản đó.